

Návrh dokumentu na pripomienkovanie
18.8.2014

Kritéria a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov

Copyright

© PEFC Slovensko 2014

Autorské práva na tento dokument má PEFC Slovensko. Dokument je voľne dostupný z web stránky PEFC Slovensko alebo na požiadanie.

Žiadna časť tohto dokumentu chránená autorskými právami nesmie byť zmenená alebo upravená, rozširovaná alebo kopírovaná žiadnym spôsobom alebo prostriedkami pre komerčné účely bez súhlasu PEFC Slovensko.

Názov dokumentu: Kritéria a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov

Označenie dokumentu: SFCS 1003:2014, Vydanie 1

Schválené: Valné zhromaždenie PEFC Slovensko

Dátum: X.X.2014

Dátum vydania: X.X.2014

Dátum účinnosti: X.X.2014

Dátum prechodného obdobia: X.X.2014

SFCS 1003:2014, Návrh dokumentu na pripomienkovanie

OBSAH

Predhovor	4
Úvod	5
1 Rozsah dokumentu	5
2 Normatívne odkazy	5
3 Definície a skratky	6
4 Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov	6
5 Zber informácií a údajov, ich zdroje	6
6 Národné kritériá trvalo udržateľného obhospodarovania lesov	7

PREDHOVOR

Dokument "Kritéria a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov" bol vypracovaný v rámci revízneho procesu technickou komisiou PEFC Slovensko za účasti hlavných záujmových skupín.

Materiál bol predložený národnému riadiacemu orgánu Slovenského systému certifikácie lesov na formálne hlasovanie. Schválený bol ako technický dokument SFCS 1003:2014 dňa **X.X.2014**.

Národným riadiacim orgánom Slovenského systému certifikácie lesov je PEFC Slovensko, ktoré tvoria zástupcovia z oblasti lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu a ostatných záujmových skupín.

Tento dokument nahrádza technický dokument SFCS 1003:2009 Kritéria a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

ÚVOD

Kritériá a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov Slovenska tvoria neoddeliteľnú súčasť základných dokumentov SFCS a sú platné pre celé územie Slovenskej republiky. Kritériá a indikátory predstavujú súbor štandardov slúžiaci na kvalifikované, nezávislé a objektívne posúdenie úrovne hospodárenia v lesoch. Ich dodržiavanie je nevyhnutným predpokladom na vydanie certifikátu potvrdzujúceho, že lesy sú obhospodarované v súlade s princípmi trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

1 ROZSAH DOKUMENTU

Tento dokument vychádza z medzinárodného štandardu Rady PEFC – PEFC ST 1003:2010 Trvalo udržateľného obhospodarovanie lesov - požiadavky. Dokument obsahuje súbory kritérií a indikátorov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pre hodnotenie na úrovni regiónu ako celku a na úrovni jednotlivého obhospodarovateľa. Pre každé kritérium uvádza cieľ kritéria, indikátory hodnotenia, zdroje potrebných informácií, legislatívny základ a v prípade potreby aj vysvetľujúce poznámky.

Ciele dokumentu „Kritériá a indikátory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov“ sú nasledovné:

- a) špecifikovať základné požiadavky na systém obhospodarovania lesov tak, aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ekologických, ekonomických a sociálnych funkcií lesov, bez ohľadu na ich kategóriu, formu a spôsob obhospodarovania,
- b) vytvoriť osnovu pre spresnenie, zjednotenie a harmonizáciu činnosti nezávislého certifikačného orgánu pri hodnotení stavu lesného hospodárstva, definovaní predmetu a rozsahu auditu a posúdení súladu alebo nesúladu medzi úrovňou obhospodarovania lesov preverovaného subjektu a podmienkami platnými pre regionálnu certifikáciu,
- c) vytvoriť referenčný rámec pre vlastníkov/obhospodarovateľov lesov pri rozhodovaní o pristúpení k certifikácii a prijatí záväzku trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

Certifikačné kritériá a indikátory obsiahnuté v tomto dokumente boli vypracované pre účely certifikácie lesov na území Slovenskej republiky.

Certifikačné kritériá a indikátory sú pripravované a schvaľované na princípoch konsenzu, transparentnosti a za prítomnosti hlavných záujmových skupín v lesnom hospodárstve (environmentálne organizácie, ekonomické a sociálne skupiny). Schvaľovacím orgánom je Valné zhromaždenie PEFC Slovensko. Obsah dokumentu je pravidelne revidovaný a aktualizovaný.

2 NORMATÍVNE ODKAZY

Súčasťou dokumentu sú aj ustanovenia ďalej uvedených dokumentov a noriem, na ktoré sú odvolania v jeho texte. Na základe vedeckých poznatkov, praktických skúseností a z dôvodu trvalého zlepšovania celého systému certifikácie všetky dokumenty a normy podliehajú revíziám, ktoré sa realizujú minimálne každých 5 rokov. Za formu a obsah revízií zodpovedá národný riadiaci orgán SFCS. Preto účastníci, ktorí uzatvárajú dohody na podklade tohto dokumentu, použijú najnovšie znenia ďalej uvedených noriem a dokumentov.

PEFC ST 1003:2010 Trvalo udržateľného obhospodarovanie lesov - požiadavky

SFCS 1001:2014 Slovenský systém certifikácie lesov - popis

SFCS 1002:2014 Pravidlá pre certifikáciu hospodárenia v lesoch

SFCS 1005:2014 Požiadavky na certifikačné orgány vykonávajúce certifikáciu obhospodarovania lesov

STN EN ISO/IEC 17021 Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva

3 DEFINÍCIE A SKRATKY

Na účely tohto dokumentu platia skratky uvedené v dokumente SFCS 1001:2014 Slovenský systém certifikácie lesov - popis.

4 TRVALO UDRŽATEĽNÉ OBHOSPODAROVANIE LESOV

Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov podľa definície obsiahnutej v rezolúcii H1 prijatej na II. Ministerskej konferencii o ochrane lesov v Európe v Helsinkách (Second Ministerial Conference, Helsinki 1993) znamená "správu a užívanie lesov a lesných pozemkov takým spôsobom a v takom rozsahu, ktorý udržiava ich biodiverzitu, produktivnosť, schopnosť obnovy, vitalitu a ich potenciál plniť, teraz aj v budúcnosti, najdôležitejšie ekologické, ekonomické a sociálne funkcie nielen na miestnej, ale aj národnej a globálnej úrovni a to bez negatívneho dopadu na ostatné ekosystémy".

Základné princípy trvalo udržateľného obhospodarovania lesov sú:

- 1) Zachovanie a primeraný rozvoj lesných zdrojov a ich príspevku do globálneho kolobehu uhlíka
- 2) Zachovanie zdravia a vitality lesných ekosystémov
- 3) Zachovanie a podpora produkčnej funkcie lesov (drevné a nedrevné produkty)
- 4) Zachovanie, ochrana a primeraný rozvoj biologickej diverzity lesných ekosystémov
- 5) Zachovanie a primeraný rozvoj ochranných funkcií lesov (najmä pôdoochranej a vodoochranej)
- 6) Zachovanie ostatných sociálno-ekonomických funkcií a podmienok

5 ZBER INFORMÁCIÍ A ÚDAJOV, ICH ZDROJE

Na posúdenie súladu uplatňovaného systému obhospodarovania lesov s kritériami trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a s ohľadom na plnenie podmienok certifikácie sa v maximálnej miere využívajú už existujúce informácie charakterizujúce stav lesných ekosystémov a systém ich obhospodarovania tak, aby sa náklady spojené so samotným procesom certifikácie minimalizovali. Využívajú sa údaje a informácie obsiahnuté v ostatných databázach Informačného systému lesného hospodárstva spravovaného NLC, z lesnej hospodárskej evidencie obhospodarovateľov, z Lesníckej ochranárskej služby pri NLC, z Národnej inventarizácie lesov a z monitoringu stavu lesov, zo Zelenej správy, z analýz Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky o chránených územiach a ich stave, od orgánov štátnej správy a iných inštitúcií a , odborných organizácií a občianskych združení, ktorých činnosť súvisí s lesmi a ich obhospodaraním.

6 NÁRODNÉ KRITÉRIÁ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO OBHOSPODAROVANIA LESOV

Formulácia národných kritérií je v súlade s príslušnými oddielmi (hlavami) uplatniteľných právnych predpisov a obsahovo zodpovedá dlhodobo zaužívanej lesníckej praxi.

Zoradené sú podľa všeobecne uznaných princípov (I – VI) trvalo udržateľného obhospodarovania lesov prijatých v rámci Paneurópskeho procesu ochrany lesov v Európe (Helsinki 1993, Lisabon 1998, Viedeň 2004).

Kritériá sú členené nasledovným spôsobom:

- a) **Kritérium:** popisuje predmet čiastkových procesov a etáp trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, uvádza rozhodujúce nástroje a určuje indikátory zabezpečujúce zdokonaľovanie praktických postupov a metód trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.
- b) **Cieľ kritéria:** Definuje očakávaný výsledok, ku ktorému má plnenie kritéria smerovať
- c) **Legislatívny základ:** Uvádza odkazy na platné legislatívne normy obsahujúce alebo upravujúce danú problematiku.
- d) **Indikátory hodnotenia:** Kvantitatívne alebo kvalitatívne parametre, ktoré objektívne a jednoznačne popisujú predmet kritéria a sú hodnotené vo vzťahu ku kritériu. Delia sa na:
 - i. **Indikátory pre regionálnu úroveň hodnotenia** – definujú politické nástroje alebo trendy vývoja vytvárajúce podmienky pre alebo charakterizujúce vývoj TUOL, vzťahujú sa na celú certifikovanú oblasť daného regiónu.
 - ii. **Indikátory pre individuálnu úroveň hodnotenia** – uvádzajú hraničné požiadavky zabezpečujúce trvalo udržateľnosť obhospodarovania lesov, vzťahujú sa na každého individuálneho obhospodarovateľa, zúčastňujúceho sa na certifikácii, prostredníctvom regionálnej certifikácie.
- e) **Spôsob overenia:** Špecifikuje zdroj informácií slúžiacich pre hodnotenie stavu plnenia indikátorov kritéria

Prehľad princípov, kritérií a indikátorov: 7 medzinárodných princípov, 32 národných kritérií, 59 indikátorov na regionálnej úrovni (R) a 110 indikátorov na individuálnej úrovni (I)

Por. č.	Medzinárodné princípy	Národné kritérium	Počet indikátorov v R/I
1	ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJOV A ICH PRÍSPEVKU DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA	1.1 OCHRANA LESNÝCH POZEMKOV	2/4
		1.2 MULTIFUNKČNÉ VYUŽÍVANIE LESNÝCH ZDROJOV	6/1
		1.3 PROGRAMY STAROSTLIVOSTI O LESY A PROJEKTY STAROSTLIVOSTI O LESNÉ POZEMKY	5/5
		1.4 ZALESŇOVANIE NELESNÝCH POZEMKOV	0/2
2	ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	2.1 INTEGROVANÁ OCHRANA LESOV A REVITALIZÁCIA POŠKODENÝCH LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	1/3
		2.2 MONITORING ZDRAVOTNÉHO STAVU LESOV A OPATRENIA NA OCHRANU LESA	3/4
		2.3 TECHNOLOGICKÉ POSUPY	1/6
		2.4 POUŽÍVANIE PESTICÍDOV	1/6
		2.5 OCHRANA PRED POŽIARMI	2/4
3	ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV (DREVNÉ A NEDREVNÉ PRODUKTY)	3.1 TRVALOSŤ A PLYNULOSŤ ŤAŽBY DREVA	3/4
		3.2 SUROVÉ DREVO	1/5
		3.3 NEDREVNÉ LESNÉ PRODUKTY A SLUŽBY	1/2
		3.4 LESNÁ CESTNÁ SIŤ	2/3
4	ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	4.1 OBNOVA LESOV	2/7
		4.2 ŠTRUKTÚRA A PRIRODZENOSŤ LESOV	2/3
		4.3 GÉNOVÉ ZDROJE	2/2
		4.4 NEPŮVODNÉ DRUHY	1/2
		4.5 PONECHÁVANIE STROMOV NA DOŽITIE	0/2
		4.6 LESY OSOBITNÝCH PRÍRODNÝCH HODNŔT	4/4
		4.7 CHRÁNENÉ A OHROZENÉ RASTLINNÉ A ŽIVOČÍŠNE DRUHY	1/3
5	ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ OCHRANNÝCH FUNKCIÍ LESOV (NAJMÄ PŔDOOCHRANNEJ A VODOOCHRANNEJ)	5.1 OCHRANA PŔDY	1/2
		5.2 OCHRANA VODNÝCH ZDROJOV	2/2
		5.3 REŽIM ZADRŽIAVANIA VODY V KRAJINE	1/4
6	ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	6.1 VLASTNÍCTVO A OBHOSPODAROVANIE LESNÝCH POZEMKOV	2/5
		6.2 PRACOVNÄ SILA V LESNÍCKOM SEKTORE	2/5
		6.3 BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÄCI	3/5
		6.4 ODBORNÉ VZDELÄVANIE A VÝSKUM	2/5
		6.5 PRÍSTUPNOSŤ LESOV PRE REKREÄCIU	1/2
		6.6 KULTÚRNE A DUCHOVNÉ HODNOTY V LESOCH	1/2
		6.7 OSVETA A OTVORENOSŤ	2/4
7	SÜLAD SO ZÄKONNÝMI POŽIADAVKAMI	7.1 UPLATNÍTEL'NÉ PRÄVNE PREDPISY	1/1
		7.2 ZÄKÄZANÉ ČINNOSTI	1/1

1 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJOV A ICH PRÍSPEVOK DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA	
Číslo kritéria	1.1
Názov kritéria	OCHRANA LESNÝCH POZEMKOV
Plné znenie kritéria	K vyňatiu lesných pozemkov z plnenia funkcií lesa, alebo k obmedzeniu ich využívania vrátane premeny prírodných lesov na lesné plantáže, môže dôjsť len v nevyhnutných a odôvodnených prípadoch, najmä ak úlohy spoločenského a ekonomického rozvoja nemožno zabezpečiť inak. Rozhodnutie o vyňatí vydáva orgán štátnej správy lesného hospodárstva, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy ochrany prírody, vlastníkov lesov a zainteresovaných strán
Cieľ kritéria	Udržiavať alebo zvyšovať existujúcu výmeru lesov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov v znení neskorších predpisov - Pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov č. A/2008/1611
Indikátory na úrovni regiónu	1.1.1 Existencia právneho a riadiaceho rámca pre ochranu lesných pozemkov (áno/nie) 1.1.2 Vývoj výmery lesných pozemkov, lesných porastov (ha) a lesnatosti (%)
Indikátory na úrovni vlastníka	1.1.3 Pri vydávaní súhlasu na trvalé vyňatie lesných pozemkov s plnenia funkcií lesa sa: a) chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch a v lesoch osobitného určenia, b) použije len nevyhnutne potrebná výmera lesných pozemkov a obmedzuje sa narúšanie celistvosti lesa, c) neobmedzí využívanie funkcií okolitého lesa. 1.1.4 Nelesné pozemky porastené lesom sa v rámci riešenia nezrovnalostí stavu evidencie nehnuteľnosti katastra so stavom zisteným v teréne vyhlasujú za lesné pozemky. Obhospodarujú sa podľa projektov starostlivosti o lesný pozemok. 1.1.5 Realizácia projektov biologickej a technickej rekultivácie lesných pozemkov dočasne vyňatých z plnenia funkcií lesa sa priebežne monitoruje 1.1.6 Lesné pozemky sú v teréne stabilizované zreteľnou hranicou
Zdroj informácií	- informácie ŠS LH - databázy IS LH NLC - rozhodnutia o vyňatí a rozhodnutia vydané v pochybnosti - dokumentácia obhospodarovateľa, - terénna pochôdzka

1 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJOV A ICH PRÍSPEVOK DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA	
Číslo kritéria	1.2
Názov kritéria	MULTIFUNKČNÉ VYUŽÍVANIE LESNÝCH ZDROJOV
Plné znenie kritéria	Metódy a postupy hospodársko-úpravnickeho plánovania zabezpečujú udržanie a zlepšovanie stavu a vitality lesných zdrojov v záujme plnenia požadovaných funkcií pri súčasnom zachovaní a zvyšovaní dlhodobej konkurencieschopnosti a životaschopnosti lesného hospodárstva
Cieľ kritéria	Zvyšovať využitie ekonomických, ekologických, kultúrnych a sociálnych hodnôt lesných zdrojov pri rozvoji vidieckych oblastí
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii, (druhá časť, Štátna správa na úseku geodézie a kartografie §4, ods. 7) v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	1.2.1 Hospodársko-úpravnicke plánovanie, je založené na princípoch diferencovaného hospodárenia v lesoch cieľavedome podporujúceho využívanie širokej škály funkcií, zabezpečujúci rozvoj vidieckych oblastí. Vzťahuje sa na všetky pozemky vyhlásené za les, pričom sa zohľadňujú rozmanité prírodné, porastové, hospodárske, ekonomické, krajínovorné a spoločenské podmienky a požiadavky ochrany prírody 1.2.2 Hospodársko-úpravnicke plánovanie zahŕňa cyklus zisťovania stavu a vývoja lesov, hodnotenie vplyvov vykonaných hospodárskych opatrení, určovanie cieľov a plánovanie hospodárenia v lesoch tak, aby sa pri zosúladení záujmov vlastníkov, obhospodarovateľov lesov a verejného záujmu zabezpečovala schopnosť lesov produkovať celú škálu nielen drevných ale aj nedrevných lesných produktov a služieb a to na trvalo udržateľnej báze 1.2.3 Systém lesnickeho mapovania pokrýva celé územie, obsahuje podrobnú topografickú situáciu na lesných pozemkoch, zaznamenáva prírodné, technické, a ekonomické špecifiká lesných ekosystémov 1.2.4 Vývoj výmery lesných porastov podľa plnenia funkcií 1.2.5 Vývoj celkovej zásoby dreva a zásoby na ha – ihličnaté a listnaté, spolu (m³) 1.2.6 Vývoj výmery lesných porastov podľa vekových stupňov
Indikátory na úrovni vlastníka	1.2.7 Poskytovanie súčinnosti pri vypracúvaní návrhov na vyhlasovanie ochranných lesov a lesov plniacich špecifické ekologické, sociálne a kultúrne funkcie
Zdroj informácií	- Pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov č. A/2008/1611 - Štandard digitálneho mapového diela s obsahom lesného hospodárstva schválený MP SR pod č. 652/2008-710 zo 17.1. 2008 - tematické štátne mapové dielo s tematickým obsahom lesného hospodárstva. - databázy IS LH NLC - PSL a LHE obhospodarovateľa

1 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJOV A ICH PRÍSPEVOK DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA	
Číslo kritéria	1.3
Názov kritéria	PROGRAMY STAROSTLIVOSTI O LESY A PROJEKTY STAROSTLIVOSTI O LESNÉ POZEMKY
Plné znenie kritéria	Všetky lesy musia byť obhospodarované podľa pravidelne obnovovaných programov starostlivosti o lesy alebo projektov starostlivosti o lesné pozemky. Tieto programy a projekty musia byť v súlade s platnou národnou legislatívou a existujúcimi územnými plánmi rozvoja
Cieľ kritéria	PSL poskytujú súbor informácií a odporučení týkajúcich sa TUOL
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii - Nariadenie Vlády SR č. 7 z 8. januára 2014 o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku
Indikátory na úrovni regiónu	1.3.1 PSL vypracúvajú odborne spôsobilé osoby podľa pracovných postupov hospodárskej úpravy lesov schválenej príslušným ministerstvom 1.3.2 Podkladom pre tvorbu PSL sú výsledky periodického monitorovania stavu a vývoja lesov a terestrickej inventarizácie jednotiek priestorového rozdelenia lesa 1.3.3 Modely a zásady hospodárenia zohľadňujú spoločensky žiaduce a vlastníkom potvrdené spôsoby využívania funkcií lesov špecifikované pre daný lesný celok. 1.3.4 Konania vo veci tvorby PSL sú verejne prístupné. Požiadavky a praktické skúsenosti zainteresovaných strán sú predmetom ich posudzovania. 1.3.5 Podiel lesov obhospodarovaných podľa platných PSL alebo projektov starostlivosti o lesný pozemok (ha,%)
Indikátory na úrovni vlastníka	1.3.6 PSL obhospodarovateľa tvoria minimálne: a) rozhodnutie ŠS LH o schválení PSL s vymedzením výšky ťažby b) modely hospodárenia c) opis porastov d) plán hospodárskych opatrení e) obrysová a porastová mapa 1.3.7 Zmeny plánovaných hospodárskych opatrení sú vykonávané po terénnom posúdení v prospech zlepšovania environmentálnych funkcií a stavu porastov, sú vždy odôvodnené a riadne evidované ako úprava alebo zmena PSL 1.3.8 Vedenie lesnej hospodárskej evidencie a jej predkladanie orgánom štátnej správy LH 1.3.9 Odborné hospodárenie v lesoch je vykonávané prostredníctvom OLH zapísaného v registri odborných lesných hospodárov 1.3.10 Hranice jednotiek priestorového rozdelenia lesa sú riadne udržiavané
Zdroj informácií	- databázy rámcových modelov hospodárenia ústavu HUL NLC - dokumentácia ŠS LH z konaní o vyhotovení PSL - PSL a LHE obhospodarovateľa

	- projekty starostlivosti o lesné pozemky- register OLH- teréna pochôdzka

1 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJOV A ICH PRÍSPEVOK DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA	
Číslo kritéria	1.4
Názov kritéria	ZALESŇOVANIE NELESNÝCH POZEMKOV
Plné znenie kritéria	Spustnuté a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky a ostatné bezlesné plochy sú možnosťou pre rozširovanie výmery lesov všade tam, kde prispievajú k zvyšovaniu ekonomického, ekologického, sociálneho a kultúrneho potenciálu krajiny
Cieľ kritéria	Účelne pristupovať k zalesňovaniu spustnutých poľnohospodárskych pozemkov, nelesných pozemkov a nevyužívaných ostatných lesných pozemkov.
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	Bez indikátorov
Indikátory na úrovni vlastníka	1.4.1 Obhospodarovateľ preukázateľne vyvíja snahu o zosúladenie druhu pozemku vedeného v katastri nehnuteľností so stavom zisteným v teréne 1.4.2 Zalesňovanie pozemkov vyhlásených za lesný pozemok rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy podľa projektu starostlivosti o lesné pozemky
Zdroj informácií	- projekty pozemkových úprav - rozhodnutia o zmene druhu pozemkov na lesné pozemky - PSL a projekt starostlivosti o lesný pozemok - terénna pochôdzka

2 ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	2.1
Názov kritéria	INTEGROVANÁ OCHRANA LESOV A REVITALIZÁCIA POŠKODENÝCH LESNÝCH EKOSYSTÉMOV
Plné znenie kritéria	Integrovaná ochrana lesa je zameraná na účinnú, systematicky realizovanú prevenciu a ekologicky prijateľné potlačenie účinkov biotických škodcov. Využíva pri tom v čo najväčšej miere hospodársko-úpravnicke a pestovateľské opatrenia podporujúce prirodzené štruktúry a procesy ako aj preventívne biologické a melioračné opatrenia posilňujúce prirodzené regulačné mechanizmy, či ekologizáciu lesníckych činností.
Cieľ kritéria	PSL obsahujú opatrenia vedúce k udržaniu a zvyšovaniu stability, vitality a odolnostného potenciálu lesov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
Indikátory na úrovni regiónu	2.1.1 Modely a zásady hospodárenia sa prispôbujú aktuálnemu zdravotnému stavu porastov s cieľom zabezpečiť zvýšenie stability, vitality a odolnostného potenciálu lesov
Indikátory na úrovni vlastníka	2.1.2 Uskutočňovanie obnovy a rekonštrukcií zvlášť poškodených lesných porastov podľa osobitných projektov zabezpečujúcich udržanie alebo obnovu genetickej, druhovej a štruktúrálnej diverzity zodpovedajúcej príslušnému HSLT 2.1.3 Ozdravné opatrenia na zvýšenie vitality a stability narušených lesných ekosystémov s uprednostňovaním opatrení biologickej povahy 2.1.4 Zlepšovanie kvality lesných pôd hnojením a vápnením sa vykonáva v odôvodnených prípadoch v množstvách odporúčaných pedologickým rozborom
Zdroj informácií	- databázy rámcových modelov hospodárenia ústavu HUL NLC - autorizované postupy rekonštrukcie lesov - projekty lesníckych meliorácií - PSL a LHE obhospodarovateľa - databázy IS LH NLC - terénna pochôdzka

2 ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	2.2
Názov kritéria	MONITORING ZDRAVOTNÉHO STAVU LESOV A OPATRENIA NA OCHRANU LESA
Plné znenie kritéria	Systematický monitoring zdravotného stavu lesa je zameraný na kľúčové škodlivé činitele, ktoré majú potenciál pri premnožení negatívne ovplyvniť zdravotný stav a vitalitu lesných ekosystémov. Plánovanie a realizácia opatrení na ochranu lesa je podľa stavu a vývoja početnosti škodcu zameraná na prevenciu, ochranu a obranu a na odstraňovanie následkov.
Cieľ kritéria	Zabezpečiť zachovanie a zlepšenie zdravotného stavu a vitality lesov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
Indikátory na úrovni regiónu	2.2.1 Centrálne monitorovanie zdravotného stavu lesa, vypracúvanie prognózy vývoja škodlivých činiteľov a vydávanie signalizačných správ v prípade očakávaného premnoženia škodlivých činiteľov nezávislým odborným orgánom 2.2.2 Rozsah a vývoj náhodných ťažieb spôsobených biotickými, abiotickými a antropogénnymi škodlivými činiteľmi (m³,%) 2.2.3 Rozsah opakovaného zalesňovania spôsobeného biotickými, abiotickými a antropogénnymi škodlivými činiteľmi
Indikátory na úrovni vlastníka	2.2.4 Monitorovanie stavu a vývoja poškodenia porastov biotickými, abiotickými a antropogénnymi škodlivými činiteľmi 2.2.5 Vykonávanie účinných nápravných a preventívnych ochranných a obranných opatrení vo všetkých štádiách vývoja lesa (využívanie biologických a biotechnických prípravkov) 2.2.6 Vývoj a stav spracovania náhodnej ťažby, vrátane plnenia schválených harmonogramov 2.2.7 Priebežné vedenie podkladov pre evidenciu ochrany lesa
Zdroj informácií	- elaboráty výskytu škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska a ich prognóza - databázy IS LH NLC - autorizované harmonogramy spracovania náhodnej ťažby - LHE obhospodarovateľa - výsledky štátneho dozoru, - teréna pochôdzka

2 ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	2.3
Názov kritéria	TECHNOLOGICKÉ POSUPY
Plné znenie kritéria	Technologická príprava a realizácia ťažbovo dopravného procesu zodpovedá reálnym výrobným a aktuálnym poveternostným podmienkam v rámci existujúcej ponuky na trhu dodávateľov prác
Cieľ kritéria	Znižovanie environmentálnej záťaže lesných zdrojov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MDPaT č. 464/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú povinnosti o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	2.3.1. Existencia manuálu na rozhodovanie o výbere optimálnych ťažbovo dopravných technológií (áno/nie)
Indikátory na úrovni vlastníka	2.3.2. Používaniu šetrných technológií primeraných daným výrobným podmienkam predchádza hodnotenie rizík a dopadov ťažbovo dopravného procesu na lesné ekosystémy 2.3.3. Dodržiavanie maximálne prípustných limitov poškodenia terénu, pôdy, lesných ciest, lesných porastov a stromov ťažbou a dopravou dreva 2.3.4. Vykonávanie poťažbovej asanácie koľají a rýh spôsobených pohybom strojov a nákladu, ošetrovanie poškodených stromov 2.3.5. Technický stav mechanizačných prostriedkov nie je zdrojom ohrozenia bezpečnosti výrobného procesu, životného prostredia, verejného zdravia, prípadne zdrojom znečistenia alebo poškodenia pozemnej komunikácie 2.3.6. Dodržiavanie postupov brániacich znečisteniu pôdy ropnými produktmi – dodržiavanie predpisov pri manipulácii, vybavenie mechanizmov pri ťažbe doprave dreva absorbentmi ropných látok, používanie biologicky odbúrateľných mazacích olejov a hydraulických kvapalín 2.3.7. Monitorovanie výskytu odpadov na lesných pozemkoch a ich riadené odstraňovanie, súčinnosť pri odstraňovaní čiernych skládok
Zdroj informácií	- dokumentácia regionálneho žiadateľa - zmluvy na výkon lesníckych činností - dokumentácia o zadávaní a preberaní prác a pracovísk, - evidencia o nakladaní s odpadmi - informácie ŠS LH, ŠS ŽP, ŠOP SR, SAŽP, SVP, SRZ, SIŽP - terénna pochôdzka

2 ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	2.4
Názov kritéria	POUŽÍVANIE PESTICÍDOV
Plné znenie kritéria	Pesticídy (herbicídy, insekticídy, fungicídy, rodenticídy) sa používajú len v obmedzenom rozsahu a podľa možností sa ich používanie nahrádza vhodnými pestovateľskými a biologickými opatreniami. Nie je povolené používanie pesticídov zakázaných medzinárodnými dohovormi. Všetky používané chemické prostriedky musia spĺňať hygienicko-toxikologické a ekologické limity a podmienky ochrany prírody.
Cieľ kritéria	Minimalizovať používanie povolených pesticídov a herbicídov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Vyhláška č. 488/2011 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	2.4.1 Zoznam prípravkov spĺňajúcich podmienky uvedené v legislatíve EÚ v oblasti chemických látok a zmesí (Nariadenie REACH, nariadenie CLP) autorizovaných na uvedenie na trh a používanie v Slovenskej republike
Indikátory na úrovni vlastníka	2.4.2 Používanie WHO pesticídov typu 1A a 1B a iných vysokotoxických pesticídov je zakázané 2.4.3 Používanie pesticídov vymedzených Štokholmským dohovorom o perzistentných organických látkach a Rotterdamským dohovorom o nebezpečných chemikáliách je zakázané 2.4.4 Použitiu pesticídov predchádza primerané hodnotenie dôvodov ich použitia (environmentálne a ekonomické dopady) 2.4.5 Používatelia pesticídov sú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti v oblasti prípravkov na ochranu rastlín 2.4.6 Dodržiavanie zdokumentovaných postupov výrobcu pri nakladaní s pesticídmi, ich zvyškami a obalmi 2.4.7 Používatelia pesticídov vedú evidenciu spotreby prípravkov na ochranu rastlín včítane pomocných prípravkov podľa platnej legislatívy
Zdroj informácií	- zoznam registrovaných prípravkov na ochranu rastlín a iných prípravkov - karty bezpečnostných údajov chemickej látky - osvedčenia o odbornej spôsobilosti v oblasti prípravkov na ochranu rastlín - súhlas na použitie chemických látok - informácie ŠS ŽP, SIŽP, ŠOP SR, SAŽP, SVP, SRZ a správcov vodárenských zdrojov - LHE obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

2 ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	2.5
Názov kritéria	OCHRANA PRED POŽIARMÍ
Plné znenie kritéria	V lesnej prevádzke je potrebné dodržiavať zásady protipožiarnej prevencie a systematicky budovať primerané kapacity na monitoring a boj proti požiarom. Oheň v lesnej prevádzke sa využíva v najnutnejších prípadoch len vtedy, ak potrebné hospodárske opatrenie nie je možné dosiahnuť iným spôsobom.
Cieľ kritéria	Minimalizovať riziko poškodenia lesov požiarom
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MV SR 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	2.5.1 Existencia právneho a riadiaceho rámca o ochrane lesa pred požiarom 2.5.2 Rozsah a vývoj poškodenia lesa požiarom (ha)
Indikátory na úrovni vlastníka	2.5.3 Mapové podklady protipožiarnej ochrany sa pravidelne aktualizujú a obsahujú všetky dôležité informácie z hľadiska ochrany pred požiarom 2.5.4 Protipožiarna hliadková činnosť sa vykonáva minimálne v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov na základe časového harmonogramu hliadkovej činnosti 2.5.5 Spaľovanie ťažbových zvyškov sa vykonáva po odsúhlasení HaZZ podľa písomného postupu pre spaľovanie horľavých látok na zabezpečenie ochrany pred požiarom 2.5.6 Stroje používané na práce v lese sú vybavené vhodným hasiacim prístrojom minimálne s obsahom 5 kg
Zdroj informácií	- dokumentácia ochrany pred požiarom - dokumentácia o zabezpečení protipožiarnej bezpečnosti pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestore - informácie ŠS na úseku ochrany pred požiarom - terénna pochôdzka

3 ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV (DREVNÉ A NEDREVNÉ PRODUKTY)	
Číslo kritéria	3.1
Názov kritéria	TRVALOSŤ A PLYNULOSŤ ŤAŽBY DREVA
Plné znenie kritéria	Objem dreva určeného na ťažbu sa určuje diferencovane podľa kategórií lesa tak, aby sa zabezpečilo optimálne využívanie produkčného potenciálu lesov a zachovalo trvalé plnenie funkcií lesa
Cieľ kritéria	Rovnomerné odčerpávanie zásob dreva do výšky objektívne stanoveného ťažbového ukazovateľa
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
Indikátory na úrovni regiónu	3.1.1 Existencia mechanizmov pre stanovenie dlhodobu udržateľnej ťažby dreva, využívania lesov a ich funkcií (áno/nie) 3.1.2 Porovnanie celkového bežného prírastku a ťažby dreva (m³) 3.1.3 Porovnanie ťažbových možností a ťažby dreva (m³)
Indikátory na úrovni vlastníka	3.1.4 Dodržiavanie legislatívnych zásad vykonávania ťažby dreva 3.1.5 Celkový objem dreva predpísaný na ťažbu v PSL je neprekročiteľný 3.1.6 Ročná výška ťažby dreva počas platnosti PSL pri riadnom hospodárení je v intervale 70 až 130% z 1/10 predpisu PSL (platí pre subjekty nad 1000 ha) 3.1.7 Množstvo dreva vyťaženého úmyselnou ťažbou podľa drevín zodpovedá (+/- 15%) údajom získaným z vyznačovania a uvedenými v súhlase na ťažbu dreva
Poznámka	Riadne hospodárenie: celkový objem náhodnej ťažby nepresiahne 36% celkového objemu ťažby dreva predpísaného PSL pre lesný alebo vlastnícky celok
Zdroj informácií	- databázy IS LH NLC - PSL a LHE obhospodarovateľa - súhlas na ťažbu dreva - výsledky štátneho dozoru - terénna pochôdzka

3 ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV (DREVNÉ A NEDREVNÉ PRODUKTY)	
Číslo kritéria	3.2
Názov kritéria	SUROVÉ DREVO
Plné znenie kritéria	Surové drevo z trvalo udržateľne obhospodarovateľných zdrojov je umiestňované na trh v sortimentovej štruktúre umožňujúcej dosahovanie prijateľných ekonomických výkonov
Cieľ kritéria	Zabezpečiť potrebné zdroje pre zodpovedné obhospodarovanie lesov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - STN 48 0050 Surové drevo - STN 48 0055 Kvalitatívne triedenie ihličnatej guľatiny - STN 48 0056 Kvalitatívne triedenie listnatej guľatiny
Indikátory na úrovni regiónu	3.2.1. Porovnanie množstva surového dreva uvedeného na trh v členení na ihličnaté a listnaté (m ³ ,%)
Indikátory na úrovni vlastníka	3.2.2. Množstvo surového dreva uvedeného na trh v členení na ihličnaté a listnaté zodpovedá množstvu vyťaženého dreva (m ³) 3.2.3. Evidencia pôvodu a pohybu dreva 3.2.4. Uplatňovať pri uvádzaní dreva na trh systém náležitej starostlivosti 3.2.5. Drevo pochádzajúce z certifikovaných lesov sa v obchodnej dokumentácii označuje minimálne číslom osvedčenia a prehlásením o certifikovanom podiele 3.2.6. Drevná hmota pochádzajúca z nelesných pozemkov, necertifikovaných lesov alebo výkupu dreva sa separuje a na trh sa uvádza ako necertifikovaná
Zdroj informácií	- Lesnícky trhový informačný systém NLC - PSL a LHE obhospodovateľa - doklad o pôvode dreva - obchodná dokumentácia - systém náležitej starostlivosti hospodárskeho subjektu uvádzajúceho drevo na trh drevo a výrobky z dreva - terénna pochôdzka

3 ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV (DREVNÉ A NEDREVNÉ PRODUKTY)	
Číslo kritéria	3.3
Názov kritéria	NEDREVNÉ LESNÉ PRODUKTY A SLUŽBY
Plné znenie kritéria	Hospodársko-úpravnícke plánovanie rešpektuje požiadavky obhospodarovateľov na prispôbenie spôsobu obhospodarovania lesov produkcii nedrevných lesných tovarov a služieb
Cieľ kritéria	Produkcia ostatných tovarov a služieb nezhoršuje kvalitu a stav lesných zdrojov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	3.3.1 Existencia regulačných nástrojov pri využívaní dôležitých nedrevných lesných produktov - regulácia zberu a ťažby nedrevných produktov, lovu poľovnej zveri a lovu rýb (áno/nie)
Indikátory na úrovni vlastníka	3.3.2 Využívanie potenciálu ponuky nedrevných produktov a služieb je v súlade s plnením ďalších funkcií lesov v prospech udržania ich racionálneho a dlhodobého využívania 3.3.3 Poľovné hospodárenie sa organizuje tak, že nenarušuje stabilitu porastov a plnenie ďalších funkcií lesov.
Zdroj informácií	- informácie ŠS LH, ŠS ŽP, SIŽP, ŠOP SR, SAŽP - plány chovu a lovu - štatistické prehľady - dokumentácia obhospodarovateľa

3 ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV (DREVNÉ A NEDREVNÉ PRODUKTY)	
Číslo kritéria	3.4
Názov kritéria	LESNÁ CESTNÁ SIET'
Plné znenie kritéria	Rozvoj dopravnej infraštruktúry (cesty, približovacie linky, mosty, priepusty, odrážky atď.) musí byť plánovitý, jednotlivé stavby musia byť budované a udržiavané s cieľom zabezpečiť efektívnu prepravu tovarov a služieb pri súčasnom minimálnom negatívnom dopade na jednotlivé zložky životného prostredia.
Cieľ kritéria	Optimalizácia dopravného sprístupnenia lesných porastov a zlepšovanie stavu dopravnej infraštruktúry
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon FZ ČSSR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov - STN 73 6108 Lesná dopravná sieť
Indikátory na úrovni regiónu	3.4.1 Hustota lesnej cestnej siete (m/ha) 3.4.2 Posudzovanie dopadov pripravovanej výstavby lesných ciest na lesné ekosystémy nezávislou osobou v súlade s národnou legislatívou (áno/nie)
Indikátory na úrovni vlastníka	3.4.3 Skutočný stav lesných ciest a mostov vrátane odvodňovacích zariadení, resp. ich opotrebenia, porušenosti a chýb je priebežne monitorovaný a premietnutý do plánu údržieb a opráv lesnej cestnej siete 3.4.4 Vykonávanie údržby lesnej cestnej siete a zabezpečenie funkčnosti mostov a priečných a pozdĺžnych odvodňovacích zariadení na lesných cestách 3.4.5 Monitorovanie dodržiavania projektovej dokumentácie pri výstavbe dopravnej infraštruktúry, najmä v zriedkavých a citlivých ekosystémoch
Poznámka	Výstavba infraštruktúry v biotopoch ohrozených druhov je zakázaná
Zdroj informácií	- projektová dokumentácia výstavby lesnej cestnej siete - pasport lesnej cestnej siete - plán údržieb a opráv - informácie stavebného dozoru - informácie ŠS LH, ŠS ŽP, SIŽP, ŠOP SR - terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.1
Názov kritéria	OBNOVA LESOV
Plné znenie kritéria	Obnova lesov sa vykonáva hospodárskymi spôsobmi zabezpečujúcimi dosahovanie provenienčne vhodnej prirodzenej obnovy prispievajúcej k zachovaniu diverzity genotypov a k udržaniu prirodzeného druhového zloženia, štruktúry a ekologickej stability lesných ekosystémov
Cieľ kritéria	Zdravý, dobre vyvinutý mladý lesný porast tvorený drevinami zodpovedajúcimi stanovištným podmienkam
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve, v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii - Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	4.1.1 Existencia záväzných rámcov pre zastúpenie stanovištne vhodných drevín v obnove lesa (áno/nie) 4.1.2 Celková výmera obnovovaných plôch a podiel umelej a prirodzenej obnovy (ha, %)
Indikátory na úrovni vlastníka	4.1.3 Provenienčne vhodná prirodzená obnova je uprednostňovaná pred umelým zalesňovaním 4.1.4 Zalesňovanie sa vykonáva v zákonnej lehote a vyhovujúcich agrotechnických termínoch 4.1.5 Pri zakladaní prvých východísk obnovy využívať miesta so stanovištne vhodným drevinovým zložením 4.1.6 Zabezpečenie lesných porastov v lehote určenej PSL, pričom minimálne 50% plochy obnovného prvku tvoria dreviny cieľového drevinového zloženia, ktorých zastúpenie v príslušnom modeli hospodárenia je najmenej 30% 4.1.7 Zabezpečený lesný porast tvoria dreviny, bez výrazného poškodenia, ktoré sa dostatočne prispôbil podmienkam stanovišťa, majú znateľný výškový prírastok a nevyžaduje sa doplňovanie 4.1.8 Vedenie osobitnej evidencie o stave a dodržiavaní lehôt na zabezpečenie lesných porastov 4.1.9 Mladé lesné porasty sa ochraňujú alebo stav lesnej zvere sa reguluje tak, že nedochádza k ich deštrukcii ani k devastácii
Zdroj	- modely hospodárenia - projekt obnovy lesa - rozhodnutia ŠS LH o predĺžení lehoty na obnovu lesa na holine a predĺžení lehoty na zabezpečenie lesného porastu - dohody o spôsobe a forme minimalizácie škôd spôsobovaných zverou a na zveri - PSL a LHE obhospodarovateľa - výsledky štátneho dozoru

	- terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.2
Názov kritéria	ŠTRUKTÚRA A PRIRODZENOSŤ LESOV
Plné znenie kritéria	Vykonávané hospodárske opatrenia podporujú prírode blízke vnútorné usporiadanie, výstavbu a kompozíciu porastov zodpovedajúce typickému rázu a diverzite krajiny
Cieľ kritéria	Vhodnými pestovateľskými opatreniami podporovať druhovú, vekovú a vertikálnu rôznorodosť porastov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
Indikátory na úrovni regiónu	4.2.1 Vývoj výmery zmiešaných porastov tvorených dvomi a viac drevinami (ha) 4.2.2 Vývoj výmery viacetážových porastov (ha)
Indikátory na úrovni vlastníka	4.2.3 Výchovné a obnovné zásahy zodpovedajú rastovej fáze, stavu a zrelosti porastov, sú vykonávané včas a v prospech zlepšovania štruktúry a zásob porastov 4.2.4 Rozsah prečistiek a prebierok do 50 rokov odporučených PSL je záväzný* 4.2.5 Zakmenenie lesného porastu nemožno úmyselnou výchovnou ťažbou znížiť pod 7/10 plného zakmenenia
Poznámka	* odôvodnené úpravy PSL vykonané OLH sa zohľadňujú
Zdroj	- modely hospodárenia - databázy IS LH NLC - PSL a LHE obhospodarovateľa - výsledky štátneho dozoru - terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.3
Názov kritéria	GÉNOVÉ ZDROJE
Plné znenie kritéria	Zachovať biologické zdroje lesov, ich genetickú druhovú a ekosystémovú diverzitu, ako aj ich trvalo udržateľné využívanie na zakladanie nových lesných porastov
Cieľ kritéria	Zabezpečiť optimálnu výmeru genetických zdrojov a ich čo najlepšie využívanie pre účely obnovy lesa
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPRV SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
Indikátory na úrovni regiónu	4.3.1 Súčasťou právneho a riadiaceho rámca pre uznávanie zdrojov reprodukčného materiálu nie sú geneticky modifikované dreviny (áno/nie) 4.3.2 Vývoj výmery génových základní lesných drevín, lesných porastov využívaných na produkciu semena - uznané porasty, semenné sady, semenné porasty, klonové archívy (ha)
Indikátory na úrovni vlastníka	4.3.3 Dodržiavanie zásad používania reprodukčného materiálu pri obnove lesa a zalesňovaní zo schválených reprodukčných zdrojov, vedenie evidencie o pôvode reprodukčného materiálu pri zalesňovaní 4.3.4 Dodržiavanie stanovených osobitných postupov pri obhospodarovaní zdrojov reprodukčného materiálu
Zdroj	- uznávacie listy zdrojov lesného reprodukčného materiálu - projekt obhospodarovania génovej základne - list o pôvode alebo sprievodný list lesného reprodukčného materiálu - karta pôvodu porastu - PSL a LHE obhospodarovateľa - výsledky štátneho dozoru, - terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.4
Názov kritéria	NEPÔVODNÉ DRUHY
Plné znenie kritéria	Používať sa môžu len tie nepôvodné dreviny, proveniencie alebo variety, ktorých dopad na ekosystém a genetickú integritu pôvodných druhov a miestnych proveniencií bol posúdený a zhodnotený, a ak tieto nepredstavujú žiadne alebo len obmedzené riziko pre pôvodné druhy drevín
Cieľ kritéria	Kontrolovať a tmiť umelé vnášanie nepôvodných drevín, resp. cudzích proveniencií a foriem lesných drevín do porastov mimo ich súčasný areál
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov - Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	4.4.1 Podiel introdukovaných drevín na celkovej porastovej ploche (ha, %)
Indikátory na úrovni vlastníka	4.4.2 Dodržiavanie zásad umelého rozširovania nepôvodných drevín 4.4.3 Odstraňovanie invázných druhov drevín na lesných pozemkoch postupom podľa programu starostlivosti o lesy
Zdroj informácií	- Príloha č. 1 zákona 138/2010 Z. z. „Zoznam druhov lesných drevín a ich krížencov určených na umelú obnovu lesa a zalesňovanie a na iné lesnícke účely, Ich skratiek latinského názvu a botanického názvu v Slovenskom jazyku - Príloha č. 2a k vyhláške 24/2003 Z. z. „Zoznam invázných druhov rastlín a spôsoby ich odstraňovanie“ - Príloha č. 3a k vyhláške 24/2003 Z. z. „Zoznam nepôvodných druhov rastlín, ktoré sa môžu sadiť alebo pestovať za hranicami zastavaného územia obce“ - PSL a LHE obhospodarovateľa - informácie ŠOP - rozhodnutia orgánov ŠS ochrany prírody a krajiny - teréna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.5
Názov kritéria	PONECHÁVANIE STROMOV NA DOŽITIE
Plné znenie kritéria	Stromy na dožitie musia byť ponechávané v takých množstvách a v takom rozmiestnení, aby bolo možné zachovať existujúcu biologickú diverzitu. Ponechávanie mŕtveho dreva a stromov na dožitie nesmie ohroziť návštevníkov lesa, ani zdravotný stav a stabilitu stojacich lesov a okolitých ekosystémov.
Cieľ kritéria	Zabezpečiť potrebný objem mŕtveho dreva v celej rozmanitosti druhov drevín a stupňov rozkladu a stromov na dožitie pri zohľadnení ich možného negatívneho vplyvu na okolité porasty.
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	Bez indikátorov
Indikátory na úrovni vlastníka	4.5.1 Počet stromov ponechaných na dožitie po ukončení obnovy je spravidla 5 vhodných jedincov materského porastu na 1 ha plochy porastu 4.5.2 Cielené ponechávanie časti mŕtveho dreva a biomasy po výchovných a ťažbových zásahoch (spolu do 20 m³ na ha)
Poznámka	Na dožitie sa ponechávajú predovšetkým dutinové stromy, hniezdne stromy a stromy s výskytom chránených druhov živočíchov
Zdroj informácie	- informácie ŠOP SR - informácie obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.6
Názov kritéria	LESY OSOBITNÝCH PRÍRODNÝCH HODNÔT
Plné znenie kritéria	Lesy zabezpečujúce ochranu mimoriadne významných prírodných lesných ekosystémov sa obhospodarujú tradičnými spôsobmi, ktoré viedli k ich vytvoreniu alebo podľa osobitných predpisov
Cieľ kritéria	Zaisťovať diferencovanú starostlivosť o lesné ekosystémy v chránených územiach v závislosti od ich prirodzenosti a zachovalosti
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	4.6.1 Ekologicky významné lesné biotopy sú identifikované, vyhlásené za chránené územia, pravidelne terestricky posudzované a mapované 4.6.2 V lesoch chránených území je PSL prispôsobený účelu ich vyhlásenia 4.6.3 Vývoj výmery lesných porastov podľa územnej ochrany prírody – chránené územia, územia NATURA 2000 (ha) 4.6.4 Vývoj výmery stupňov ochrany prírody a výmery lesných porastov zvlášť chránených - bez aktívneho zasahovania (ha)
Indikátory na úrovni vlastníka	4.6.5 Vedenie písomnej a grafickej (mapovej) dokumentácie o chránených územiach 4.6.6 Rešpektovať opatrenia ochrany prírody pri obhospodarovaní lesov, najmä programov záchrany alebo starostlivosti o chránené územia a spolupráca s organizáciami ochrany prírody pri ich realizácii 4.6.7 Zachovanie častí lesov s fungujúcimi autoregulačnými procesmi, v režime bez zásahu 4.6.8 Využívať tradičné postupy hospodárenia pri starostlivosti o porastové prostredie zriedkavých biotopov pôvodných výmladkových lesov, pramenísk, mokradí, skalných formácií a roklín
Zdroj informácie	- platný právny predpis o vyhlásení chráneného územia - program starostlivosti o chránené územie - tematické mapy - informácie ŠOP SR - PSL a evidencia obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

4 ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV	
Číslo kritéria	4.7
Názov kritéria	CHRÁNENÉ A OHROZENÉ RASTLINNÉ A ŽIVOČÍŠNE DRUHY
Plné znenie kritéria	Biotopy chránených a ohrozených rastlín a živočíchov sa obhospodarujú spôsobom zodpovedajúcim ekologickým nárokom chráneného druhu; ich prípadné využívanie na komerčné účely sa riadi medzinárodnými predpismi
Cieľ kritéria	Areály výskytu chránených a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov udržiavať v priaznivom stave
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších predpisov - Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	4.7.1 Verejne prístupný zoznam ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov
Indikátory na úrovni vlastníka	4.7.2 Vedenie dokumentácie o výskyte ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov 4.7.3 Vykonávané hospodárske opatrenia neohrozujú existenciu biotopov chránených druhov v rámci širších časových a priestorových rámcov 4.7.4 Dodržiavanie požiadaviek schválených programov starostlivosti o druhy európskeho významu a druhy národného významu v lesoch, vrátane ich biotopov
Zdroj informácie	- informácie ŠOP SR - dokumentácia o výskyte ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov - program starostlivosti o druhy európskeho významu a druhy národného významu - tematické mapy - PSL a evidencia obhospodarovateľa - teréna pochôdzka

5 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ OCHRANNÝCH FUNKCIÍ LESOV (NAJMÄ PÔDOOCHRANNEJ A VODOOCHRANNEJ)	
Číslo kritéria	5.1
Názov kritéria	OCHRANA PÔDY
Plné znenie kritéria	Uplatňovať vhodne načasované a intenzitou primerané hospodárske opatrenia na udržanie funkčnosti a odolnosti lesov zameraných na ochranu pôdy
Cieľ kritéria	Ochrana lesných pozemkov a pôdy pred vonkajšími deštrukčnými procesmi
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	5.1.1 Lesy plniace funkcie ochrany pôdy sa po posúdení vyhlasujú za ochranné lesy
Indikátory na úrovni vlastníka	5.1.2 Lesné porasty plniace pôdoochranné funkcie sa obhospodarujú spôsobom zabezpečujúcim ich trvalé pokrytie lesom 5.1.3 Vykonávanie účinných opatrení na stabilizáciu obnažených svahov a na zabránenie vzniku erózie v dopravných dráhach mechanizačných prostriedkov
Zdroj informácie	- PSL a evidencia obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

5 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ OCHRANNÝCH FUNKCIÍ LESOV (NAJMÄ PÔDOOCHRANNEJ A VODOOCHRANNEJ)	
Číslo kritéria	5.2
Názov kritéria	OCHRANA VODNÝCH ZDROJOV
Plné znenie kritéria	Uplatňovať vhodne načasované a intenzitou primerané hospodárske opatrenia na udržanie funkčnosti a odolnosti lesov zameraných na ochranu vodných zdrojov
Cieľ kritéria	Zabezpečiť požadovanú kvalitu a očakávanú výdatnosť vodných zdrojov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	5.2.1 Vývoj podielu lesov, ktorých plánovité obhospodarovanie je zamerané na ochranu vodných zdrojov (ha, %) 5.2.2 Existencia opatrení na ochranu vody, vodných zdrojov, vodných ekosystémov pri obhospodovaní lesov
Indikátory na úrovni vlastníka	5.2.3 V lesných porastoch situovaných v pramenných oblastiach, na podmáčaných stanovištiach, brehoch vodných tokov a nádrží a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd sa hospodárenie prispôbuje prednostne plneniu ich ochranných funkcií 5.2.4 Dodržiavanie osobitných režimov hospodárenia v ochranných pásmach vodárenských zdrojov
Zdroj informácie	- informácie MZ, ŠS ŽP, SIŽP, - správca vodárenského zdroja - užívateľ zdroja prírodných liečivých a minerálnych vôd - PSL a evidencia obhospodarovateľa - plány manažmentu povodňového rizika - terénna pochôdzka

5 ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ OCHRANNÝCH FUNKCIÍ LESOV (NAJMÄ PÔDOOCHRANNEJ A VODOOCHRANNEJ)	
Číslo kritéria	5.3
Názov kritéria	REŽIM ZADRŽIAVANIA VODY V KRAJINE
Plné znenie kritéria	Podpora vodoregulačného účinku lesov
Cieľ kritéria	Znižovanie povrchového odtoku zadržiavaním zrážok
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov - Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	5.3.1 Lesy plniace vodoregulačnú funkciu sa po posúdení vyhlasujú za ochranné lesy
Indikátory na úrovni vlastníka	5.3.2 Obnova porastov vo vodohospodársky kritických oblastiach sa vykonáva pod clonou lesného porastu, posledná fáza obnovy (dorub) sa realizuje len ak zakmenenie následného porastu je viac ako 70% plného zakmenenia 5.3.3 Udržiavanie prietochnosti bystrinných tokov, udržiavanie funkčnosti existujúcich vodných nádrží a zlepšovanie funkčnosti brehových porastov - ochrana prirodzeného zloženia brehových porastov 5.3.4 Funkčnosť a účinnosť lesníckotechnických meliorácií 5.3.5 Realizácia navrhovaných opatrení z plánov manažmentu povodňového rizika
Zdroj informácií	- informácie ŠS LH, ŠVS - mestá a obce - správca vodných tokov - PSL a evidencia obhospodarovateľa - plány manažmentu povodňového rizika - terénna pochôdzka

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.1
Názov kritéria	VLASTNÍCTVO A OBHOSPODAROVANIE LESNÝCH POZEMKOV
Plné znenie kritéria	Vlastnícke práva a práva súvisiace s užívaním lesov musia byť jasne definované, zdokumentované a na danom území všeobecne rešpektované
Cieľ kritéria	Rešpektovanie práv vlastníkov lesných pozemkov na obhospodarovanie majetku vo vlastnej réžii
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov - Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 65/1995 Z. z. o evidencii lesných pozemkov a stavieb v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.1.1 Výmera lesných pozemkov v členení podľa druhu vlastníctva - štátne, súkromné, spoločenstvenné, cirkevné, poľnohospodárskych družstiev, obecné, neznáme (ha) 6.1.2 Vlastnícke práva sú rešpektované a oprávneným vlastníkom priznávané bezodkladne
Indikátory na úrovni vlastníka	6.1.3 Vedenie operátu evidencie lesných pozemkov (písomná časť, mapová časť, zbierka listín) podľa právnych dôvodov ich obhospodarovania 6.1.4 Nakladanie so spoločnou nehnuteľnosťou alebo spoločne obhospodarovanou nehnuteľnosťou sa vykonáva na základe písomnej zmluvy o spoločenstve 6.1.5 Udržiavanie vlastníckych hraníc v teréne 6.1.6 Cudzí majetok sa pre potreby lesnej výroby užíva na základe dohody s vlastníkom alebo rozhodnutia OŠS LH. Po ukončení užívania sa dá do stavu dohodnutého s vlastníkom alebo určeného v rozhodnutí. 6.1.7 Termíny a dohody plnenia finančných záväzkov súvisiacich obhospodarovaním lesných pozemkov (nájom, daň z nehnuteľností, pokuty a pod.) sa bezodkladne dodržiavajú
Poznámka	Pozemky s prebiehajúcim sporom o vlastníctvo alebo obhospodarovanie nemôžu byť zahrnuté do certifikácie
Zdroj informácie	- majetkovoprávne listiny - nájomné zmluvy - operát evidencie lesných pozemkov a stavieb - dokumentácia o súdnych sporoch - správca dane - terénna pochôdzka

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.2
Názov kritéria	PRACOVNÁ SILA V LESNÍCKOM SEKTORE
Plné znenie kritéria	Vytváranie štandardných pracovných podmienok pre zamestnancov a kontraktantov
Cieľ kritéria	Stabilizácia zamestnanosti na vidieku
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov - Zákon č. 513/91 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.2.1 Existencia právneho a riadiaceho rámca upravujúceho pracovno-právne vzťahy, vrátane kolektívneho vyjednávania 6.2.2 Existencia kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa
Indikátory na úrovni vlastníka	6.2.3 Rešpektovanie práva zamestnancov združovať a organizovať sa, plnenie kolektívnej zmluvy, alebo podobného záväzku (Konvencie 87 a 98 ILO) 6.2.4 Práva a povinnosti zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru, minimálne v súlade so zákonníkom práce, sú uvedené v kolektívnej zmluve alebo pracovnej zmluve alebo v inom zmluvne záväznom dokumente 6.2.5 Podmienky vykonávania lesníckych činností nie sú diskriminačné voči miestnemu obyvateľstvu 6.2.6 Záväzky za vykonanú prácu sa uhrádzajú včas a v dohodnutej výške 6.2.7 Zabezpečenie informovanosti zamestnancov o záležitostiach súvisiacich pracovnou činnosťou a jej sociálnych dopadov a zabezpečenie možnosti spolupodieľať sa na rozhodovaní
Zdroj informácií	- kolektívne zmluvy alebo podobné záväzky - vyjadrenia, resp. sťažnosti zamestnancov alebo dodávateľov prác - pracovné zmluvy - dodávateľské zmluvy - informácie Inšpektorátu práce, odborových zväzov, samosprávy

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.3
Názov kritéria	BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI
Plné znenie kritéria	Práce v lese sú vykonávané v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
Cieľ kritéria	Znižovanie počtu úrazov a chorôb s povolania
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Vyhláška MPSVaR SR č. 46/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri lesnej práci a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a na obsluhu niektorých technických zariadení v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.3.1 Existencia právneho a riadiaceho rámca upravujúceho podmienky pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri lesnej práci 6.3.2 Pravidelné vykonávanie dozoru bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nezávislým inšpekčným orgánom (áno/nie) 6.3.3 Trend výskytu profesionálnych ochorení, resp. chorôb z povolania a úrazovosti
Indikátory na úrovni vlastníka	6.3.4 Vykonávatelia prác sú odborne a zdravotne spôsobilí na vykonávanie lesníckych činností 6.3.5 Špecifické podmienky pracoviska, spôsob výstražného značenia, posúdenie rizík a postup v prípade poškodenia zdravia sa písomne, vhodným spôsobom poskytuje pri zadávaní práce 6.3.6 Používané výrobné prostriedky, pomôcky, nástroje a náradie, vrátane OOPP sú v dobrom technickom stave 6.3.7 Monitorovanie dodržiavania základných požiadaviek BOZP účastníkmi procesu lesníckych činností 6.3.8 Zdravie a bezpečnosť ohrozujúce miesta sú označené výstražnými značkami
Zdroj informácií	- dokumentácia BOZP - preukazy odbornej a zdravotnej spôsobilosti - technologické protokoly - rozhovory so zamestnancami a dodávateľmi - terénna pochôdzka

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.4
Názov kritéria	ODBORNÉ VZDELÁVANIE A VÝSKUM
Plné znenie kritéria	Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov vykonávajú odborné spôsobilé osoby podľa najnovších poznatkov vedy a výskumu
Cieľ kritéria	Podpora technologického rozvoja, inovácií a rýchlejší prenos ich výsledkov do praxe
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.4.1 Vzájomne previazaný systém odbornej prípravy lesného hospodárstva 6.4.2 Existencia programov základného a aplikovaného výskumu v oblasti lesníctva
Indikátory na úrovni vlastníka	6.4.3 Organizáciu a riadenie lesnej výroby zabezpečujú osoby s potrebnou kvalifikáciou a vzdelaním 6.4.4 Fyzické osoby vykonávajúce práce v lese sú držiteľmi platných oprávnení (preukaz odbornej spôsobilosti) 6.4.5 Osoby zabezpečujúce proces lesnej výroby majú dostatočný prístup k informáciám týkajúcim sa trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a priestor na kontinuálne vzdelávanie v tejto oblasti 6.4.6 Konštruktívna spolupráca s vedecko-výskumnými inštitúciami pri riešení projektov vedy a výskumu a uplatňovaní ich realizačných výstupov 6.4.7 Dostatok aktuálnych informácií o výsledkoch technologického rozvoja a inovácií; využívanie príležitostí pre zvyšovanie odborného rastu
Zdroj informácií	- vzdelávacie programy - inštitúcie a školy s programom lesníckeho vzdelávania - vedecko-výskumné inštitúcie

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.5
Názov kritéria	PRÍSTUPNOSŤ LESOV PRE REKREÁCIU
Plné znenie kritéria	Vytváranie biologicky bohatej a esteticky pôsobivej lesnej prírody prispôsobenej potrebám a záujmom návštevníkov lesa
Cieľ kritéria	Podpora rekreačno-zdravotného využívania lesov
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.5.1 Vývoj výmery lesných pozemkov prístupných pre rekreáciu
Indikátory na úrovni vlastníka	6.5.2 Vhodné a bezpečné lesné pozemky a infraštruktúra (pobytové zariadenia, lesná dopravná sieť) sa sprístupňujú pre účely rekreácie, oddychu, zotavenia, športového a kultúrneho vyžitia verejnosti 6.5.3 Spolupráca pri zriaďovaní a udržiavaní prímestských a kúpeľno-liečebných lesov v priaznivom stave
Zdroj informácie	- údaje IS LH NLC - informácie obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.6
Názov kritéria	KULTÚRNE A DUCHOVNÉ HODNOTY V LESOCH
Plné znenie kritéria	Ochrana historicky a kultúrne významných lesných objektov a lokalít súvisiacich s lesom
Cieľ kritéria	Zachovanie historických a duchovno kultúrnych pamiatok
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Vyhláška MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.6.1 Miesta význačné z hľadiska histórie, kultúrnych, duchovných a spoločenských hodnôt sú predmetom ochrany alebo obhospodarované s ohľadom na ich významnosť
Indikátory na úrovni vlastníka	6.6.2 Spolupráca pri udržiavaní priaznivého stavu miest osobitného historického, kultúrneho alebo duchovného významu 6.6.3 Aleje, stromoradia, porastové plášte a esteticky pôsobiace stromy pamätníci sa ponechávajú najmä v miestach s krajínou tvorným významom
Zdroj informácie	- informácie Pamiatkového úradu SR, ŠOP SR, miestnej samosprávy - dokumentácia obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

6 ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK	
Číslo kritéria	6.7
Názov kritéria	OSVETA A OTVORENOSŤ
Plné znenie kritéria	Verejnosc je kvalifikovane informovana o podstate a výsledkoch TUOL, ku ktorým má právo zaujať svoje stanovisko
Cieľ kritéria	Aktívne zapájanie verejnosti do procesov TUOL
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov - Zákon NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	6.7.1 Vzájomne previazaný systém lesníckej a environmentálnej osvetv a výchovy detí a mládeže 6.7.2 Publikácie a informačné materiály o TUOL (áno/nie)
Indikátory na úrovni vlastníka	6.7.3 Plány starostlivosti o lesy, príslušné mapy, základné rámce hospodárenia a informácie o výsledkoch hospodárenia v lesoch sú verejne dostupné, okrem prísne tajných informácií, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva 6.7.4 Komunikácia so samosprávami, miestnymi spoločenstvami a MVO o dopadoch TUOL na kvalitu života obyvateľov a stav ekosystémov – oprávnené návrhy sú zapracované do vykonávacích plánov 6.7.5 Riešenie podnetov a požiadaviek, sťažností a sporov týkajúcich sa hospodárenia v lesoch medzi obhospodarovateľmi lesov a miestnymi občanmi a občianskymi združeniami je písomne zdokumentované. 6.7.6 Podujatia pre verejnosc a prevádzkovanie náučných zariadení pre verejnosc
Zdroj informácie	- médiá, informačné materiály - podujatia pre verejnosc - internetové stránky - dokumentácia obhospodarovateľa - terénna pochôdzka

7 SÚLAD SO ZÁKONNÝMI POŽIADAVKAMI	
Číslo kritéria	7.1
Názov kritéria	UPLATNITELNÉ PRÁVNE PREDPISY
Plné znenie kritéria	Obhospodarovanie lesov musí byť v súlade s právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva, vrátane spôsobov obhospodarovania lesov, ochrany prírody a životného prostredia, chránených a ohrozených druhov, vlastníctva, držby a užívacích práv miestneho obyvateľstva, zdravia, ochrany a bezpečnosti pri práci a platenia poplatkov a daní.
Cieľ kritéria	Zabezpečiť dodržiavanie zákonnosti pri hospodárení v lesoch
Legislatívny základ	Právne predpisy na úseku a) lesného hospodárstva, b) životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a vodných zdrojov, c) ochrany práv vlastníctva, sociálnych vecí a práv zamestnancov, d) bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, e) protipožiarnej ochrany, f) poskytovania informácií, g) pamiatkovej starostlivosti a využívania lesov verejnosťou, h) obchodných vzťahov, i) daňových a odvodových povinností.
Indikátory na úrovni regiónu	7.1.1 zhromažďovanie a analyzovanie informácií od príslušných orgánov štátnej správy týkajúcich sa dodržiavania uplatniteľných právnych predpisov na úseku lesného hospodárstva
Indikátory na úrovni vlastníka	7.1.2 dodržiavanie uplatniteľných právnych predpisov týkajúcich sa obhospodarovania lesov
Zdroj informácie	- príslušné orgány štátnej správy - dokumentácia obhospodarovateľa

7 SÚLAD SO ZÁKONNÝMI POŽIADAVKAMI	
Číslo kritéria	7.2
Názov kritéria	ZAKÁZANÉ ČINNOSTI
Plné znenie kritéria	Hospodárenie v lesoch musí zabezpečiť primeranú ochranu v lesoch pred neoprávnenými činnosťami
Cieľ kritéria	Ochrana lesných pozemkov pred neoprávnenými činnosťami
Legislatívny základ	- Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
Indikátory na úrovni regiónu	7.2.1 Existencia právneho a riadiaceho rámca upravujúceho ochranu lesov pred neoprávnenými činnosťami
Indikátory na úrovni vlastníka	7.2.2 Oznamovať príslušným orgánom činnosti, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva
Zdroj informácie	- príslušné orgány štátnej správy - dokumentácia obhospodarovateľa